Türkçe Metinleri Okumaya Kar?? Yabanc? Dil Olarak Türkçe Ö?renen Ö?renciler ?çin Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Türkçe Metinleri Okumaya Kar?? Yabanc? Dil Olarak Türkçe Ö?renen Ö?renciler ?çin Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31932

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu ölçek, yabanc? dil olarak Türkçe ö?renen ö?rencilerin, Türkçe metinleri okuma eylemine yönelik sahip olduklar? tutum düzeylerini belirlemek amac?yla geli?tirilmi?tir. Sallaba? ve Göktentürk (2018) taraf?ndan yürütülen bu çal??ma, ö?rencilerin okuma becerilerine kar?? geli?tirdikleri duygusal ve motivasyonel e?ilimleri ölçmeye odaklanmaktad?r. Ölçek, özellikle Türkçe'yi ikinci dil veya yabanc? dil olarak ö?renen bireylerin okuma materyallerine kar?? gösterdikleri olumlu veya olumsuz yakla??mlar? psikometrik yöntemlerle tespit etmek üzere tasarlanm?? bir geli?tirme, geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?n?n ürünüdür.

Anahtar Kelimeler

Türkçe, yabanc? dil olarak Türkçe, okuma tutumu, tutum ölçe?i, dil e?itimi, yabanc? dil ö?renimi, okuma becerisi, güvenilirlik, geçerlik.

Yazarlar

Mehmet Emin SALLABA?, Talha GÖKTENTÜRK

Amaç

Ölçe?in temel amac?, yabanc? dil olarak Türkçe (YDT) ö?renimi gören ö?rencilerin Türkçe metinlerini okumaya kar?? sergiledikleri genel tutumlar? sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Dil ö?renme sürecinde okuma, hem bilgi edinme hem de kültürel entegrasyon aç?s?ndan kritik bir beceridir. Bu nedenle, ö?rencilerin bu beceriye yönelik motivasyonel ve duygusal yakla??mlar?n? belirlemek, e?itim programlar?n?n ve materyallerinin etkinli?ini art?rmak için hayati önem ta??maktad?r.

Bu araç, e?itimcilere ve ara?t?rmac?lara, ö?rencilerin okuma eylemini bir görev mi yoksa zevkli bir aktivite mi olarak alg?lad?klar?n? anlamada yard?mc? olur. Böylece, dü?ük okuma tutumuna sahip ö?rencilerin belirlenmesi ve onlara yönelik özel destek stratejilerinin geli?tirilmesi mümkün hale gelmektedir. Ölçek, özellikle YDT ba?lam?nda okuma motivasyonunu ve engellerini inceleyen çal??malara sa?lam bir psikometrik zemin sunar.

Yap?

Ölçek, psikolojideki temel tutum kuramlar?na dayanarak, bireyin bir nesneye (bu durumda "Türkçe metinleri okuma") kar?? geli?tirdi?i bili?sel, duyu?sal ve davran??sal e?ilimlerin duyu?sal (affektif) boyutunu ölçmeyi hedefler. Temel yap?, ö?rencinin okuma eylemine yönelik duygusal tepkilerini, ilgi düzeyini ve genel de?erlendirmesini kapsar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in geli?tirme sürecinde, tutumun çok boyutlu yap?s?n?n tespit edilmesi için yap? geçerli?i çal??malar? yürütülmü?tür. Bu yap?, genellikle okumadan al?nan zevk, okuman?n faydas?na inanma ve okumaya kar?? duyulan kayg? gibi alt boyutlardan olu?maktad?r. Ölçek, bu bile?enler arac?l???yla ö?rencilerin okuma eylemine ne ölçüde ba?l? olduklar?n? ve bunu ne kadar de?erli bulduklar?n? ortaya koymaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, 2018 y?l?nda Sallaba? ve Göktentürk taraf?ndan gerçekle?tirilen makalede detayl?ca sunulmu?tur. Bu çal??ma, ölçe?in amaçlad??? yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamak üzere hem yap? geçerli?i hem de kapsam geçerli?i üzerine odaklanm??t?r.

Yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla Faktör Analizi (Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c?) kullan?lm??t?r. Analizler sonucunda, ölçek maddelerinin kuramsal beklentilere uygun bir faktör yap?s? olu?turdu?u tespit edilmi?tir. Kapsam geçerli?i ise, uzman görü?leri al?narak sa?lanm?? ve ölçek maddelerinin, yabanc? dil olarak Türkçe ö?renen ö?rencilerin okuma tutumunu temsil eden tüm önemli alanlar? kapsad???ndan emin olunmu?tur.

Güvenilirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, ölçe?in tutarl? ve kararl? ölçümler sa?lad???n? göstermek üzere yap?lm??t?r. Bu kapsamda, ölçe?in iç tutarl?l??? Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanarak incelenmi?tir.

Genel olarak, ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?s?n?n kabul edilebilir düzeylerin (genellikle 0.70 ve üzeri) üzerinde oldu?u rapor edilmi?tir, bu da ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek bir uyum sergiledi?ini göstermektedir. Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? test etmek amac?yla test-tekrar test güvenilirli?i çal??malar?n?n da yap?lm?? olmas? muhtemeldir, ancak bu detaylar için orijinal makalenin incelenmesi gerekmektedir.

Faktör Analizi

Geli?tirme sürecinde kullan?lan Faktör Analizi, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karm??t?r. Çal??mada öncelikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile madde havuzunun azalt?lmas? ve temel boyutlar?n belirlenmesi amaçlanm??t?r. AFA sonuçlar?, ölçe?in birbiriyle ili?kili ancak ba??ms?z alt boyutlardan olu?tu?unu göstermi?tir.

Ard?ndan, modelin veriyle ne kadar uyumlu oldu?unu test etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in kuramsal modelinin iyi bir uyum sergiledi?ini ve ölçe?in yabanc? dil ba?lam?nda okuma tutumunu ölçmek için sa?lam bir yap?ya sahip oldu?unu do?rulam??t?r. Bu analizler, ölçe?in psikometrik özelliklerinin güçlü oldu?unu desteklemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek

Test Türü: Tutum Ölçe?i (Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Genellikle 5'li Likert Tipi Derecelendirme (Örn: Hiç Kat?lm?yorum - Tamamen Kat?l?yorum)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yabanc? Dil Olarak Türkçe (YDT) Ö?renen Ö?renciler

Ya? Grubu: Üniversite Düzeyinde Yeti?kin Ö?renciler (Tahmini)

Popülasyon Detaylar?: Türkçe ö?renmek için Türkiye'deki veya yurtd???ndaki çe?itli kurumlara (TÖMER, üniversiteler vb.) kay?tl? olan ö?renciler.

Test Metodolojisi: Anket yöntemiyle veri toplama, Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (AFA/DFA) ile yap?sal geçerlik tespiti, Cronbach Alfa ile iç tutarl?l?k güvenilirlik analizi.

Anahtar Kelimeler

Yabanc? dil olarak Türkçe ö?renimi, okuma tutum, psikometrik özellikler, dil becerileri, faktör analizi, dil ö?retimi, okuma motivasyonu.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresleri: Talha GÖKTENTÜRK: talhagoktenturk@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Sallaba? ve Göktentürk taraf?ndan 2018 y?l?nda yay?mlanan akademik bir çal??man?n ürünüdür. Ölçe?in ticari kullan?m? veya telif haklar? hakk?nda kesin bilgi edinmek için sorumlu yazar Talha Göktentürk ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için genellikle kaynak gösterilerek izin al?nmas? gerekmektedir.

Testin geli?tirme ve ilk uygulama y?l? **2018**'dir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Sallaba?, M. E., ve Göktentürk, T.(2018). Türkçe metinleri okumaya kar?? yabanc? dil olarak Türkçe ö?renen ö?rencilerin tutumunun belirlenmesi: Bir geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?. *Ana Dili E?itimi Dergisi, 6*(2), 369-385.

Makalenin orijinal kayna??na ?u ba?lant? üzerinden ula??labilir: anadiliegitimi.com

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: turkce-metinleri-okumaya-karsi-yabanci-dil-olarak-turkce-ogrenen-ogrencilerin-tutumunun-belirlenmesi.pdf

Türkçe Metinleri Okumaya Kar?? Yabanc? Dil Olarak Türkçe Ö?renen Ö?renciler ?çin Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri orijinal kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir; bu nedenle, kullan?c?lar?n makalenin tam metnine ba?vurmas? gerekmektedir.

Ölçek maddeleri, makalenin tam metninde (Sallaba? & Göktentürk, 2018) yer almaktad?r. Tipik olarak bu tür ölçekler, ö?rencilerin okumaya yönelik duygular?n? (Örn: "Türkçe metin okumaktan zevk al?yorum"), zorluk alg?lar?n? (Örn: "Türkçe metinleri okumak bana s?k?c? geliyor") ve okuma motivasyonlar?n? ölçen ifadelerden olu?ur.

ARABPSYCHOLOGY.COM